

STOCKHOLMS IDROTTSNÄMND PROTOKOLL NR. 1/2016 § 1- 31

Tid: tisdagen den 2 februari kl. 17.30 – 18:12

Plats: Stora kollegiesalen, stadshuset

Justerat: 2016-02-08

Emilia Bjuggren

Bo Sundin

Erik Odenlid
Nämndsekreterare

Ledamöter:

Emilia Bjuggren (S) ordförande

Bo Sundin (M) vice ordförande

Anders Lindell (MP)

Pontus Holmgren (MP)

Sophia Granswed (M)

Billy Östh (M)

Daniele Fava (L)

Mikael Valier (KD)

Ersättare:

Joseph Zamani (S)

tjänstgörande ersättare utom § 8 då han anmäler jäv.

Alexander Lindholm (S)

tjänstgörande ersättare

Alexandra Sjölin Falk (MP)

tjänstgörande ersättare § 8

Mariana Moreira Duarte (MP)

Mia Ternlund (V)

tjänstgörande ersättare

Andreas Berglöf (M)

Birgitta Persson (M)

Annelie Stiglund (M)

Mathias Mellgren (C)

Personalrepresentanter:

Linda Runcrantz (Kommunal)

Loa Bienen (Vision)

Elvy Löfvenberg (SACO)

Tjänstemän:

Olof Öhman förvaltningschef, Carina Braun avdelningschef, Robert Sköld avdelningschef,

Kersti Ruthström avdelningschef, Erik Odenlid nämndsekreterare och Lennart Öström

administratör

Arbetsmarknads och idrottsroteln

Sofie Canderyd borgarrådssekreterare

Förhinder

Josefin Salminen (S)

Emil Johansson (S)

Jenny Schöldin (S)

Richard Bengtsson (FP)

Ärenden med personalrepresentation

§ 23

Stockholms miljöprogram 2016-2019 - Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 01.06/1262/2015

BESLUT

Som svar på remissen hänvisar idrottsnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Det nya miljöprogrammet 2016–2019 är mer integrerat i ledningssystemet (ILS) än i tidigare program. Både kraven i indikatorerna och kraven på uppföljning har skärpts. Nämnder och bolag som har genomförandeansvar ska formulera mål i sina verksamhetsplaner som följs upp i ILS, för vissa områden ska dessutom rapportering ske i särskild rapport. Uppföljningen av miljöarbetet är dock resurskrävande och troligtvis är förvaltningar och bolag inte rustade för de krav och rutiner som följer av inrapportering.

Idrottsnämnden anges som ansvarig för genomförande av 16 delmål. I verksamhetsplanen för 2016 beaktas cirka 10 delmål. Idrottsnämnden har inget samordnande uppföljningsansvar men ska rapportera i ILS och till andra förvaltningar. Kravet på en handlingsplan är borttaget.

Idrottsnämndens energiplan ligger väl i linje med de föreslagna åtgärderna om en hållbar energianvändning. Vid ny- och ombyggnation har dock idrottsnämnden inte något ansvar för området energi, enligt miljöprogrammet, men däremot för uppförande av solceller.

Det fanns en effektiviseringspotential mellan 10-20 procent år 2013 beroende på typ av anläggning. Att sätta upp 2015 som referensår och nå en energieffektivisering på 10 procent till år 2020 höjer ambitionerna och kommer därför att kräva ökade investeringsmedel.

Betydelsen av drift och skötsel av fastigheter berörs inte i miljöprogrammet, men det är i den dagliga driften och med det tekniska kunnandet i fastigheterna som det går att realisera effektiviseringarna och ny teknik. Tillgången och återväxten på kunniga drifttekniker för Stockholms stads fastigheter måste vidare säkras och teknikern bör vara en intim del av fastigheten.

Transporterna mellan idrottsanläggningarna sker med elbilar och hybridbilar. För att klara målen krävs en utbyggnad av tankmöjligheterna. En ytterligare svårighet är att hitta lämpliga arbetsmaskiner och specialfordon som är miljöklassade.

Rekreation och friluftslivsliv finns upptaget i miljöprogrammet och idrottsnämnden har genomförandeansvar för utveckling av vattenområdena avseende rekreation, biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Idrottsanläggningarna måste anpassas bättre för avfallshantering. Även i nya anläggningar är inte avfallslogistik och utrustning tillgodosedd, mycket beroende av att hela avfallskedjan inte

beaktas i planeringen och att inte tillräckligt stora ytor avsätts. Ökade informationsinsatser behövs.

Förvaltningen bedömer att det registerverktyg som upphandlas av miljöförvaltningen kommer att bidra till en bättre kunskap vid val och hantering av kemikalier ur ett miljö-, hälso- och arbetsmiljöperspektiv.

Idrottsnämnden har inte något genomförandeansvar för inomhusmiljöerna enligt miljöprogrammet, trots att inomhusmiljön ständigt är aktuell i den dagliga verksamheten. I praktiken är nämnden verksamhetsutövare och ska bedriva egenkontroll enligt miljöbalken. Förelägganden vad avser inomhusmiljöer riktas mot idrottsnämnden och förvaltningen måste vidta åtgärder.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Emilia Bjuggren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Bo Sundin m.fl. (M) yrkar bifall till alliansens (M), (L), (KD) förslag till beslut enligt följande:

delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut

därutöver anföra:

Stadens miljöprogram för 2016-2019 är nu äntligen remitterat. Som stadens främsta styrdokument på miljöområdet är vi angelägna om att förslaget från kommunstyrelsen tillåts en ingående granskning av alla berörda verksamheter i staden. Vi är angelägna om att stadens kommande miljöarbete stärker Stockholm som ett internationellt föredöme på miljöområdet.

För genomförandet av miljöprogrammet betonar vi vikten av att stadens resurser utnyttjas kostnadseffektivt. Flertalet av de åtgärder som föreslås i miljöprogrammet saknar ekonomiska konsekvensbeskrivningar. I detta avseende behöver dokumentet kompletteras samt hur ekonomin kopplas till stadens och respektive verksamhets budget.

Att säkerställa god uppföljning och rapportering är centralt för att miljömålen ska kunna uppnås. Upplägget med att uppföljningsansvaret för delmålen kopplas till den verksamhet som har genomförandeansvar torde vara klokt och effektivt. Därutöver kan ansvarsfördelningen för indikatorerna, där bara nämnder och bolag som har störst påverkan åläggs att rapportera, bli kostnadseffektiv då staden kan jobba med fler indikatorer samtidigt som administrationen hålls nere. Vi vill dock uppmärksamma tveksamheter kring vilka nämnder och bolag som ska ha ansvaret för den samordnade uppföljningen. Till exempel åläggs stadsbyggnadsnämnden att samordna uppföljningen av delmål 6.2 Fuktskador ska förebyggas trots att nämnden varken har genomförandeansvaret för delmålet eller uppföljningsansvaret för indikatorn.

Det är vidare positivt med en uppföljnings- och rapporteringsstruktur där resultaten tidigareläggs och därmed kan implementeras i efterföljande års budget. Vi anser dock att det finns ett antal delmål där det varken är praktiskt möjligt eller påkallat att följa upp indikatorer flera gånger per år. Det gäller exempelvis delmålen inom Hållbar energianvändning där uppföljningen är beroende av statistik från SCB som endast kommer en gång per år. Förutom det praktiskt omöjliga skapar det dessutom ett onödigt administrativt arbete. Det åligger nu kommunstyrelsen att arbeta fram anvisningar för när och hur uppföljningsrapportering ska ske. Det är viktigt att dessa anvisningar är tydliga samt att de finns tillgängliga hos stadens nämnder och bolag innan rapporteringen kan förväntas starta. Vi noterar att kravet på obligatoriska miljöhandlingsplaner för stadens nämnder och styrelser avskaffas och ska bli frivilliga, en förändring som förtjänar en betydligt tydligare konsekvensanalys.

En utmaning gällande energianvändningen är att hantera energikraven i nybyggnationen. Det är viktigt att Stockholm kan ligga i framkant gällande hållbart byggande. I detta sammanhang vill vi betona vikten av att lagstiftningen om att förbjuda så kallade kommunala särkrav ses över. Enligt stadens miljöförvaltning har lagstiftningen inte fått någon rättslig betydelse. Detta är naturligtvis glädjande av många skäl, dels att Stockholms stad även fortsättningsvis kan gå före i energisnålt byggande, dels att marknaden verkar vara ointresserad av att vänta in lågt satta nationella krav. En orosfaktor är dock att lagstiftningen skapat förvirring bland såväl byggherrar som stadsplanerare. Den felaktiga föreställningen om att det råder förbud för bostadsbyggande som går längre än vad Boverkets byggregler föreskriver kan komma att påverka byggtakten negativt.

För att den fossila energin ska minska krävs energieffektivare fordon och en ökad elektrifiering. Förutom det självklara att stadens egen fordonsflotta ska ligga i framkant bör staden sätta upp tydliga och hårda krav vid upphandling av transporttjänster. Vi efterlyser tydligare mål kring detta, både för stadens eget klimatarbete men även för att ge marknaden tillit till att politiken är pådrivande. Gällande till exempel biogasmarknaden är det oroväckande att det finns tecken på att företagen inte litar på att politiken är tillräckligt modig genom att sätta upp tuffa miljömål som främjar företag som vågar satsa på miljön.

Att fler bilister byter till miljöbil är helt avgörande för synen på bilism och nya vägar i framtiden. Konkreta förslag om att skynda på utbyggnaden av stadens laddinfrastruktur för miljöfordon lyser tyvärr med sin frånvaro i miljöprogrammet. För att klara målet med miljöanpassade transporter krävs vidare att vi planerar staden på ett sätt som lägger grunden för miljövänliga livsstilar. Detta gör vi genom den täta miljövänliga staden. Genom att bygga högre i goda kollektivtrafiklägen så använder vi stadens mark mer effektivt och sparar parker- och grönområden. Då blir det även möjligt att använda kollektivtrafik på ett långt mer effektivt sätt än idag. Det är viktigt att staden ytterligare fördjupar samarbetet och planeringen med AB Storstockholms Lokaltrafik, Trafikverket och regionens övriga aktörer i dessa frågor.

Det är hög tid att sluta se på stadens vatten som ett problem att gå runt, över eller under. Det behövs en offensiv politik för att bättre utnyttja Stockholms vattenvägar för bland annat vattenburen kollektivtrafik. Det är välkommet att miljöprogrammet lyfter fram vattenvägarna som hållbara alternativ till vägtransporterna. Vi saknar dock ett tydligare resonemang om hur staden tidigt i planeringsstadiet ska tänka kring sjötrafiken när bostäder byggs i nya områden.

En ökande befolkning ger möjlighet att förtäta staden så att fler får närmare till vardagsnära service, kollektivtrafik och trygga gång- och cykelstråk. För detta krävs en smart och hållbar markanvändning. För att kunna bygga tillräckligt många bostäder kan vi krasst instämma i miljöprogrammets konstaterande att ”det kommer inte att vara möjligt att tillgodose alla intressen och önskemål”, till exempel kopplat till överklagandeprocesser där bostäder och förtätning i alltför hög utträckning kan stoppas av särintressen. Vi menar att det ligger ett tungt allmänintresse i att staden kan byggas tät och miljövänlig.

Miljöprogrammets mål om resurseffektiva kretslopp innefattar viktiga delmål där stadens avfallshantering står i fokus. Det är positivt att vänstermajoriteten fortsätter på Alliansens höjda ambition gällande matavfallsinsamling för att öka tillgången till biogas i regionen. Vi vill betona vikten av att staden skyndsamt kommer vidare i planeringen av den optiska sorteringsanläggningen. Detta för att nå det nationella målet om 50 procent insamling av matavfall för biologisk behandling år 2018. Tyvärr har vänstermajoriteten både i budgetar, och nu i miljöprogrammet, ignorerat målåret 2018 och nöjt sig med målet om 70 procent insamling av matavfall till år 2020. Givetvis en bra ambition men inte acceptabelt att stryka ett viktigt delmål på vägen för att undvika en svekdebatt i valet 2018.

Miljöprogrammet hänvisar till ”Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040” som ännu inte är framtaget. Detta är anmärkningsvärt med tanke på att det är ont om tid och att målåret 2040 kommer att bli svårt att uppnå. Dessutom innehåller målet faktorer som staden inte råår över vilket gör det extra viktigt för staden att skyndsamt staka ut vägen för externa aktörer som ska bidra till att målet kan uppfyllas. Annars riskerar vi att målåret inte tas på allvar.

Slutligen kan vi tyvärr konstatera att Stockholms stads viktiga arbete med Klimatpakten, stadens samverkan med näringslivet, inte berörs i miljöprogrammet. Det är en allvarlig brist då samverkan med näringslivet är helt avgörande för att nå miljö- och klimatmålen, inte minst i delar där staden inte har egen rådgivning.

Ersättaryttrande

Mathias Mellgren (C) anmäler följande ersättaryttrande:

Om jag hade haft rösträtt så hade jag anslutit mig till Moderaternas, liberalernas och kristdemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att idrottsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Bo Sundin (M), Daniele Fava (L) samt Mikael Valier (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Emilia Bjuggren m.fl. (S), Anders Lindell m.fl. (MP), Mia Ternlund (V) lämnar följande särskilda uttalande: Förslaget till Stockholms stads miljöprogram är ambitiöst och idrottsförvaltningen har länge arbetat för att verksamheten ska bli mer hållbar. Idrottsförvaltningen har stor kunskap kring nybyggnation och ombyggnation av anläggningarna som berör verksamheten och för att uppnå de ambitiösa målen kring

energianvändning bör förvaltningen tidigt vara en del av processen, inte enbart kring anläggandet av solceller, och ges tillräckliga resurser för detta

Idrottsnämnden har ambitiösa mål gällande anläggande och utbyte av konstgräsplaner. Behovet i staden är stort och det är glädjande att se fler och fler planer anläggas. Det gynnar både föreningars verksamhet och spontanidrottandet för framförallt barn och ungdomar. Miljöinverkan av materialen är dock viktigt att ta i beaktande. Nu har miljöförvaltningen låtit göra en utredning om risker med konstgräsmaterial och andra gummigranulatbaserade produkter vilken beräknas vara klar i februari. Förvaltningen gör redan idag ett ambitiöst arbete kring dessa aspekter och i ett heltäckande Miljöprogram som innefattar all verksamhet inom kommunen är det önskvärt att det även finns rekommendationer kring anläggande av konstgräs. För en mer ekologisk hållbar stad.

I Tjänsten Erik Odenlid
Nämndsekreterare